

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ»

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма	«Міжнародний менеджмент»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Менеджменту та маркетингу
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	3
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Пархоменко Вікторія Вікторівна , кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/parhomenko-viktoriya-viktorivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: vvparkhomenko@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних і ґрунтовних знань, сформованих під час опанування компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Міжнародний менеджмент», «Антикризове управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі», «Експортний менеджмент», «Міжнародний інвестиційний менеджмент».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання					
	4	120	24	24	72	Екзамен
	Заочна форма навчання					
	4	120	2	4	114	Екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Ризик-менеджмент міжнародних компаній» є обов'язковим компонентом навчального плану. Мета вивчення навчальної дисципліни – оволодіння системою компетентностей щодо управління ризиками міжнародних компаній, інструментарієм і методами аналізу та оцінювання ризиків їх діяльності, набуття практичних умінь і навичок щодо ідентифікації, оцінювання та вибору методів реагування на ризики, а також обґрунтування управлінських рішень щодо забезпечення стійкості й адаптації міжнародних компаній в умовах невизначеності та змін міжнародного бізнес-середовища.
------------------------	---

	Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення сутності, значення та видів ризиків діяльності міжнародних компаній; дослідження основних принципів, методів та інструментів ризик-менеджменту; формування навичок ідентифікації, аналізу та оцінювання ризиків міжнародного бізнес-середовища; розвиток аналітичного мислення при визначенні ризиків і прийнятті відповідних управлінських рішень; набуття практичних навичок щодо вибору методів реагування на ризики та розроблення програми ризик-менеджменту міжнародної компанії; оцінювання впливу кризових явищ і змін міжнародного бізнес-середовища на діяльність компаній; обґрунтування управлінських рішень щодо забезпечення їх стійкості, адаптації та розвитку в умовах невизначеності. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів. СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. СК7. Здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість. СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію. СК11. Здатність аналізувати вплив кризових явищ і змін міжнародного бізнес-середовища на діяльність міжнародних компаній та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення їх стійкості й адаптації. СК12. Здатність обґрунтовувати та реалізовувати управлінські рішення щодо функціонування і розвитку компаній на міжнародних ринках з урахуванням динаміки міжнародного бізнес-середовища.
Програмні результати навчання	ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї. ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН14. Аналізувати кризові явища та зміни міжнародного бізнес-середовища, оцінювати їх вплив на діяльність міжнародних компаній і визначати напрями забезпечення їх стійкості й адаптації. ПРН15. Обґрунтовувати та реалізовувати управлінські рішення щодо функціонування і розвитку компаній на міжнародних ринках з урахуванням динаміки міжнародного бізнес-середовища.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти ризик-менеджменту Тема 1. Ризик і невизначеність у діяльності міжнародних компаній. Тема 2. Ризикове середовище міжнародної компанії та чинники формування ризиків.

	Тема 3. Класифікація та взаємозв'язки ризиків міжнародної компанії. Тема 4. Принципи та процес ризик-менеджменту. Тема 5. Концепції, стандарти та моделі ризик-менеджменту. Тема 6. Організація ризик-менеджменту та ризик-культура міжнародної компанії. Змістовий модуль 2. Методи та інструменти ризик-менеджменту в діяльності міжнародних компаній Тема 7. Ідентифікація та систематизація ризиків міжнародної компанії. Тема 8. Якісні методи аналізу та оцінювання ризиків. Тема 9. Кількісні методи оцінювання ризиків і прийняття рішень в умовах невизначеності. Тема 10. Методи реагування на ризики та вибір управлінських рішень. Тема 11. Розроблення, реалізація та моніторинг програми ризик-менеджменту міжнародної компанії. Тема 12. Управління ризиками проєктів та інноваційної діяльності міжнародних компаній.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання контрольних робіт, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи, комплексна практична робота.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проєктор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 26 червня 2026 р., протокол № 15.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОН. Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання екзамену проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

	Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.
--	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Мороз В. М., Мороз С. А. Ризик-менеджмент : навч. посіб. для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 140 с.
2. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури всіх форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент». Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 65 с.
3. Демченко Г. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 74 с.
4. Калініченко З. Д. Ризик-менеджмент : навч. посіб. для здобувачів спеціальностей 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Дніпро : ДДУВС, 2021. 224 с.
5. Кравченко М. О., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Управління ризиками : навч. наоч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с.
6. Пархоменко В. В. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності підприємств в умовах глобальної економічної нестабільності. Економіка та суспільство. 2026. Вип. 87. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-87-20>. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/8330>.
7. Пархоменко В. В. Трансформація архітектури ризиків у міжнародній економіці в умовах геоекономічної фрагментації. Modern Engineering and Innovative Technologies. 2026. Вип. 44, ч. 4. С. 138–157. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2026-44-04-046>. URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue2026-44>.
8. Пархоменко В. В. Методи управління ризиками в міжнародних економічних відносинах: теоретичні підходи та сучасні тенденції. SWorldJournal. 2025. Вип. 33, ч. 3. С. 56–70. URL: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/article/view/swj33-03-043>. DOI: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2025-33-03-043>.
9. Пархоменко В. В. Ризики та стійкість національного розвитку України: індикаторний підхід до оцінювання відновлення. Modern Engineering and Innovative Technologies. 2025. Вип. 42, ч. 3. С. 18–32. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2025-42-03-007>. URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit42-03>.
10. Пархоменко В. В. Інноваційні інструменти ризик-менеджменту в міжнародній економіці: цифровізація, Big Data та штучний інтелект. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2025. № 3–4. С. 138–151. DOI: <https://doi.org/10.31767/nasoa.3-4-2025.14>. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/handle/123456789/2047>.
11. Lytvyn O., Kuryliuk Y., Onyshchenko A., Kudin V., Parkhomenko V., Filiuk S. Toolkit for Ensuring Management of Socially Responsible Business Activities. Economic Affairs. 2023. Vol. 68, No. 1. P. 83–89. DOI: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1s.2023.10>.
12. ISO 31000:2018. Risk management – Guidelines. 2nd ed. Geneva : International Organization for Standardization, 2018. URL: <https://www.iso.org/standard/65694.html>. Стандарт визначає принципи, організаційну основу та загальний процес управління ризиками.
13. IEC 31010:2019. Risk management – Risk assessment techniques. 2nd ed. Geneva : International Electrotechnical Commission, 2019. URL: <https://www.iso.org/standard/72140.html>.
14. Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance. New York : Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, 2017. URL: <https://www.coso.org/enterprise-risk-management>. Концепція COSO ERM пов'язує управління ризиками зі стратегією, корпоративним управлінням і результативністю організації.

15. The Global Risks Report 2026. 21st ed. Geneva : World Economic Forum, 2026. URL: <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2026/> (дата звернення: 29.07.2026).
16. World Investment Report 2026: International Investment in a Turbulent Era. Geneva : United Nations Conference on Trade and Development, 2026. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2026-international-investment-turbulent-era>.
17. World Investment Report 2025: International Investment in the Digital Economy. Geneva : United Nations Conference on Trade and Development, 2025. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2025>.
18. Global Cybersecurity Outlook 2026. Geneva : World Economic Forum, 2026. URL: <https://www.weforum.org/publications/>.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

<i>За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.</i> <i>Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.</i> <i>Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.</i>		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 1 до 4 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 12 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 10 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний тестовий контроль 1	Максимум 30 балів
	Модульний тестовий контроль 2	Максимум 30 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання розрахункового характеру; розв'язок ситуаційних завдань, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті

становить 4 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle. Модульна контрольна робота № 1 оцінюється від 0 до 12 балів, модульна контрольна робота № 2 — від 0 до 10 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є екзамен, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен		Оцінка	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною

Добре	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
Задовільно	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незадовільно	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу. Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.